

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ
ВАРАСЬКА МІСЬКА РАДА
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ

Всеукраїнський конкурс екскурсоводів музеїв навчальних закладів “Край, в якому я живу”

Вараська гімназія Вараської міської ради

Історичний музей

Екскурсія «7 чудес Рівненщини »

Колдун Назар Миколайович 8-Б клас

Науковий керівник Маслюковська Тетяна Миколаївна

Вараська гімназія, вчитель історії

1. Текстовий опис оглядової екскурсії

1.1 Вступ

З метою залучення дітей до вивчення та збереження історико-культурної спадщини свого народу, формування освіченої творчої особистості, відродження і розбудови національної системи освіти, виховання в учнів почуття патріотизму, небайдужості до власного історичного минулого в Вараській гімназії у грудні 2007 року за ініціативи директора закладу Горбачик Н.Ф. створено музейну кімнату. Наказом по гімназії від 28.11.2009 №179-осн. музейну кімнату реорганізовано в музей.

Музей розташований у приміщенні гімназії, в спеціально відведеній кімнаті, загальною площею 50 кв.м. Відповідальним за роботу музею призначено Маслюковську Тетяну Миколаївну – вчителя-методиста історії вищої кваліфікаційної категорії. Методичне керівництво здійснює управління освіти виконавчого комітету Вараської міської ради, Рівненська обласна станція юних туристів, Рівненський обласний краєзнавчий музей. Адреса музею: 34400, Рівненська область м.Вараш м-н Вараш,37; тел., факс (03636)2-46-59; e-mail: kuzngimnazia@ukr.net

Музей є історичного профілю, експозиції якого містять відомості про історію створення, діяльності та розвитку закладу, наявні експозиції наукової та позаурочної діяльності учнів, відображено міжнародні зв'язки закладу, творча діяльність учнів, історія рідного міста. Типовий інтер'єр музею має такі тематичні розділи: «Народження гімназії», «Перший директор», «Із життя гімназії», «Наукове товариство», «Вараська гімназія – асоційована школа ЮНЕСКО», «Шкільна преса», «Школа майбутнього», та окремих розділ висвітлює історію міста Вараш та історико-культурні пам'ятки Рівненщини.

В експозиції музею представлено документи створення та відкриття закладу; педагогічний, громадський, творчий та науковий здобуток директора гімназії Горбачик Н.Ф., творчі та наукові праці вчителів; фото найуспішніших науковців та переможців олімпіад і конкурсів; експонати співпраці з навчальними закладами Польщі, Білорусі, Австрії; примірники газети «Гімназист», участь юних журналістів у Міжнародному фестивалі дитячої творчості «Рекітське сузір'я».

Налагоджена тісна співпраця з музеями області: музеєм Володимирецького колегіуму, музеєм с. Стара Рафалівка Володимирецького району, інформаційним центром «Полісся» м.Вараш, Сарненським історико-етнографічним музеєм.

В музеї постійно проводяться тематичні екскурсії: «7 чудес Рівненщини», «Історія вишиванок та вишитих рушників», «Хустка як оберіг української родини», «Діяльність УПА на території Рівненщини» «Остарбайтери Волині».

Тривалість екскурсії: 20 хвилин

Місце проведення: музей Вараської гімназії

1.2. Основна частина

Експозиція «Народження гімназії. Перший директор»

Історія розвитку школи пов'язана з розвитком міста. А наше місто бере початок з села Вараш.

Вперше про Вараш читаємо у Волинському літописі у 1442 році. Стосовно етимології назва села пов'язана з волхвами. Але наш Вараш виник задовго до першої його згадки в літописі, свідченням чому є знайдені тут давні кам'яні знаряддя праці (ножі, наконечники, сокири). З'явилося поселення завдяки вигідному річковому сполученню. Стир був частиною торгового шляху руських земель, місцевість мала стратегічне значення і для київських князів. Саме тут, на місці давнього Вараша стояла військова залога на правому березі, чим забезпечувалась охорона торгового шляху по Стиру й прилеглій території. Рибальство й мисливство були основним заняттям поселенців.

В 1547 році власником Вараша, а також і містечка Рафалівка з навколишніми селами, був Олександр Чорторійський (внук князя Василя). В історичній літературі Вараш згадується, переважно, у зв'язку із хрестокупольною давньоруського типу Свято-Михайлівською церквою. Окремі дослідники стверджують, що тут знаходились унікальні ікони, які, однак, не збереглися. Востаннє служба Божа пройшла тут 10 лютого 1961 року... Лише у 90-х роках на цьому місці виріс новий храм.

На початку 70-х, під небом ХХ-го століття слово «Вараш» починає асоціюватися з новим містечком-супутником Кузнецовськ. Саме у нашому місті починається відродження гімназій на території краю.

На Рівненщині класичні гімназії функціонували до 1939 року, потім зусиллями радянської влади були закриті. І от у 1992 році з ініціативи Надії Федорівни почалася клопітка робота по створенню нового навчального закладу: спочатку були відкриті перші гімназійні класи на базі загальноосвітньої школи № 3 (фото школи).

У 1999 році за сприяння міського голови Арістової Світлани Гнатівни та завідуючого Кузнецовським відділом освіти Онищука Володимира Івановича, рішенням виконкому Кузнецовської міської ради загальноосвітня школа № 3 була реорганізована в школу і гімназію. Тут представлені виконавчі, юридичні документи, що засвідчують створення гімназії, гімназійна хоругва, перша гімназійна форма, що виділяла гімназистів серед учнів загальноосвітніх шкіл.

Жоден навчальний заклад не може існувати сам по собі. В гімназії завжди високо цінували і цінують батьківську шефську допомогу. На світлинах перші представники батьківського комітету, перші спонсори, які стояли у витоків нашого навчального закладу і допомагали формувати заклад нового типу.

Духовним наставником, неспокійним і творчим директором незмінно залишається Шевчук-Горбачик Надія Федорівна, заслужений працівник освіти,

відмінник народної освіти. Завдяки її наполегливій праці, неординарному керівництву гімназія у 2006 р. стала лауреатом Всеукраїнського конкурсу «100 кращих шкіл України», 2007 р. отримала нагороду «Європейська якість», у 2008 р. визнана Флагманом сучасної освіти України. Секретом успіху нашого директора є девіз: «Робити людям добро, бути завжди в пошуку».

Експозиція «Наукові об'єднання та роль гімназистів у них»

1999 рік - рік заснування наукового товариства «Олімпія» Вараської гімназії. Воно об'єднало вчителів та учнів, які долучилися до написання наукових робіт. Товариство має свою Програму розвитку обдарованих дітей, Статут, Положення; емблему (сова - пташка мудрості), клятву, гімн (авторами якого стали самі члени МАН), шапки та мантиї.

МАН працює у трьох підрозділах:

- підготовче відділення (5-8 класи);
- основне відділення (9-11 класи);
- курсові наукові роботи (10 класи).

На цих світлинах представлені переможці Всеукраїнського конкурсу-захисту МАН Андрусик Оксана (секція літературної творчості), керівник Андрусик Жанна Анатоліївна, Сафонік Наталія (секція зарубіжної літератури), керівник Кушнір Галина Михайлівна, Божидай Оксана (секція географії), керівник Літвінчук Тетяна Олексіївна, Панченко Тетяна Андріївна (секція програмування технологій).

Серед учасників МАН стипендіати міського голови, Президента України.

Підсумками роботи МАН гімназії стало щорічне проведення свят за власними сценаріями: «На Олімпі», «Гімназійний зорепад», «Одіссея розуму», «Посвята в академіки», «Сходження на Олімп», «Крок за кроком до успіху».

Нагороди Президента України за здобуту перемогу у Всеукраїнському етапі предметної олімпіади з географії удостоєний Івашин Віталій.

З першого гімназійного класу починається навчання пошукової роботи, написання наукових рефератів, наукових розвідок.

У грудні 2004 року рішенням Секретаріату ЮНЕСКО в Парижі Вараська гімназія була названа Асоційованою Школою ЮНЕСКО, отримавши відповідний сертифікат. Співпраця нашого Євроклубу з Єврокомісією дає поштовх до дії. Учні та вчителі гімназії взяли участь у всеукраїнських та міжнародних конференціях асоційованих шкіл ЮНЕСКО, наприклад:

«Громадянин України - громадянин світу» (Хмельницький);

«Стокгольмська конвенція про стійкі органічні забруднювачі» (Київ);

«Від Магдебурзького права до європейської інтеграції»;

«Європейський вимір України очима молоді» (Житомир) та ін.

Гімназія проводить значну роботу з міжнародного співробітництва в галузі освіти за темами ПАШ; відзначає міжнародні дати ЮНЕСКО (Міжнародний день мови, Всесвітній день поезії, Міжнародний день родини), виготовлена велика емблема ПАШ ЮНЕСКО (елементи: глобус - земна куля; голуб - мир; хлопчик і дівчинка - дружба і солідарність; книга - освіта; сонце - енергія, що необхідна для сприяння миру). Група учнів включилася до участі у міжнародному проєкті, створюючи спільний сайт в Інтернеті з гімназистами Словаччини на тему: «Молодь за здоровий спосіб життя».

Експозиція «Міжнародна співпраця»

Ще одна сторінка з життя гімназії як Асоційованої школи ЮНЕСКО - це співпраця з навчальними закладами Народної Республіки Польщі. Діє співпраця Вараської гімназії з гімназією м. Ценжковіце.

Група наших вчителів відвідала освітянські заклади Польщі. Мета поїздок — ознайомлення з системою польської та української освіти, обмін культурним, освітнім та спортивним досвідом.

Ми - слов'яни, у нас спільні друзі, у нас спільні прадавні корені, у нас спільна історія. Співпраця продовжується. "Велика дружба розпочинається, як з маленького струмочка велика ріка" - так сказали наші польські друзі.

Творчим надбанням Вараської гімназії є її ровесниця газета «Гімназист». Наші учні прагнуть долучитися до засобів масової інформації, щоб вільно висловлювати свою думку, шукати, отримувати, передавати інформацію та ідеї. Мета видання - посилено сприяти розвитку компетентності учнів та їх критичного мислення. Газета дає можливість співпраці з різними шкільними виданнями України, проведення творчих звітів, зустрічей з письменниками, політичними діячами, виїзних засідань та конкурсів, ділових та навчальних ігор, вечорів.

Членами редколегії стають неспокійні та принципові учні, які не бояться труднощів та прагнуть донести до ровесників найактуальнішу інформацію. У праці гартується їхнє перо, про що свідчать неодноразові перемоги, здобуті в найрізноманітніших конкурсах, починаючи від перших фестивалів шкільної преси "Ліга Тура Еко"(Володимирець 2002- 2003). Перед вами зразки випущених номерів гімназійної газети, буклети та альманахи з фестивалів.

Співучасть, співпраця, співтворчість - невід'ємні складові організації навчально-виховної діяльності з обдарованими дітьми, адже без цих складових неможлива орієнтація особистості на самопізнання, саморозвиток, самореалізацію.

Експозиція «Із життя гімназії»

З моменту започаткування перших гімназійних класів колектив гімназії став дійсним членом асоціації «Відроджені гімназії України», керівником якої є Ярослав Турянський. Почалася співпраця з навчальними закладами нового типу по всій Україні: гімназіями м. Рівного, Млинівською, Сарненською гімназіями, Стрийською та Дрогобицькою гімназіями, Сарненським, Володимирецьким колегіумами, Київським ліцеєм бізнесу, Київським гуманітарним ліцеєм та ін.

Вараська гімназія є постійним учасником конференцій, що проводяться в рамках асоціації, стала ініціатором проведення Всеукраїнського фестивалю поетичної творчості «Поетичний камертон», що зібрав юних поетів зі всієї України. З повною силою завирувало гімназійне життя. В 2002 році наш навчальний заклад переїхав у нове приміщення. На цих фото день відкриття нового приміщення: вітання засновників гімназії, виступи гімназистів, радість батьків.

Успіх гімназії ґрунтується на плідній співпраці педагогічного колективу та учнів. У гімназії працює 90 учителів та вихователів: 15 вчителів-методистів, 8 старших вчителів, 32 вчителі вищої категорії. Тут представлено поетичні збірки, навчально-методичні посібники наших вчителів. В цій частині експозиції представлені нагороди, що їх вибороли гімназійні спортсмени на чолі зі своїми наставниками. Чайка Володимир Федорович, заслужений вчитель України, автор кабінету фізики.

Творчі вчителі - творча молодь - модель успішної діяльності нашого навчального закладу. Гімназисти - не просто учні, вони співавтори успіху. З дня заснування навчального закладу працює учнівське самоврядування на чолі з Президентом, якого обирає вся гімназійна молодь. Традиційними стали учнівські свята: гімназійна ватра, День науки, День Європи.

У фотоальбомах ви можете познайомитися з тими, хто закінчував нашу гімназію, як проходять загальногімназійні заходи.

Експозиція «Школа майбутнього»

Згідно наказу МОН № 260 від 23.03.2009 року гімназію включено до експериментального дослідження «Про пілотування нових моделей загальноосвітнього закладу «Школа майбутнього» за проектом «Рівний доступ до якості освіти в Україні» - в номінації «Здоров'я і успіх». В гімназії створено умови для розвитку творчої особистості. Учням пропонуються такі варіанти профільного навчання: гуманітарний - поглиблене вивчення іноземних мов: англійської, німецької, польської; фізико-математичний - поглиблене вивчення фізики та математики; економіко-правовий - вивчення економіки та права з 8-го класу.

Запроваджено спецкурси та курси за вибором: філософія, художня культура, риторика, література Англії, практична граматики англійської мови, креслення, хореографія та ін..

Є можливість для мистецького культурного росту вихованців. На цих світлинах представлено діяльність музично-хореографічної студії, ансамблів естрадного та сольного співу.

Гімназія завжди рада приїзду нових гостей, які діляться досвідом своєї діяльності.

Гімназії - як школі майбутнього, гарний старт дають і її талановиті вихованці. Гордо можна ще раз назвати ім'я Івашина Віталія, що двічі, 2007 та 2009 року, став абсолютним переможцем Всеукраїнської олімпіади з географії і відповідно стипендіатом Президента України.

Ми маємо все необхідне для успішної реалізації задуманої ідеї, технології та менеджменту як триєдиної складової успіху будь-якої справи. Але хотілося б нове світле сучасне приміщення. Мрії, здавалось би, от-от мають здійснитися. Ось генеральний план нового навчального приміщення, першу цеглину у зведені стіни поклала наш директор. Справа за малим - дочекатися здачі об'єкту і з новими силами та натхненням взятись за здійснення наміченого під незмінним гімназійним девізом: «До світла, творчості, пізнання». А поки що гімназійне життя вирує у нашій маленькій, але затишній школі. Про досягнення і плани розповідаємо в нашому невеличкому музеї, створеному з ініціативи директора Надії Федорівни.

Приклади запитань для відвідувачів:

1. З чого починається історія нашої гімназії?
2. Хто був ініціатором відкриття гімназії та гімназійного музею?
3. Рік заснування гімназії?
4. Назвіть навчальні заклади з якими співпрацює Вараська гімназія.
5. Як називається власне шкільне видання?
6. Хто є керівником музею?
7. Які ви знаєте тематичні виставки, що презентувалися в музеї?
8. Чи проходять уроки в музеї гімназії?
9. Які, що ви з них запам'ятали?
10. Чи беруть участь гімназисти у роботі музею?

1.3. Висновок

Отже, робота шкільного краєзнавчого музею охоплює широкі науково-освітні, дослідницькі, естетичні та виховні завдання. Він є ефективним осередком навчання, відкриває великі можливості щодо організації краєзнавчої роботи учнів та є своєрідним центром духовної культури майбутнього.

Експонати музею є матеріалом для використання на уроках історії України, літератури, технологій, краєзнавчого гуртка, виховних годин, де прослідковуються наскрізні лінії між предметами.